

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Fülöp Tamás Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fülöp Tamás ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - dr. Ruttner György ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. rendű, II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű és III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. február 8. napján kelt 19.P.20.056/2008/10. számú ítélete ellen az I. és III. rendű alperesek részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi egyetemlegesen az I. és III. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg - 15 napon belül - a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint plusz áfa összegű fellebbezési eljárás költséget, míg az államnak - felhívásra - 34.500 (Harmincnégyezer-ötszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperest 2006-ban választották a ... Szövetségének elnökévé. Személyét a szövetségen belül különféleképpen fogadták, voltak akik összeférhetetlennek, intézkedéseit önkényesnek találták, ezzel szemben a felperes a szövetségen belüli rendcsinálás és a hatáskörök tisztázásának fontosságát hangsúlyozta. Ugyanezt a törekvést a felperes ellenzéke úgy értékelte, hogy a felperes a bevált struktúrákat, kipróbált személyeket hozza lehetetlen helyzetbe. Többen kétségbe vonták kinevezésének legitimitását, a felperes viszont a vele szemben állók legitimitását kérdőjelezte meg.

A III. rendű alperesi ... - melynek az I. rendű alperes a vezetője a II. rendű alperes a mesteredzője - honlapján 2006. szeptember 29-én „Bajnoki évadnyitó jegyzet” címmel az I. és II. rendű alperesek által jegyzett, a felperes személyére vonatkozó

kritikai álláspontot is tükröző írást jelentetett meg, abban a II. rendű alperes kizárólag az egyesület csapatainak célkitűzésére vonatkozó részt írta.

A felperes a személyére vonatkozó megjegyzések némelyikét sértőnek ítélte meg és emiatt büntetőeljárást kezdeményezett. A büntető ügyben eljáró Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság széleskörű bizonyítás lefolytatása után hozott elsőfokú ítéletet, melyben az I. rendű alperest nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétségében bűnösnek mondta ki és megrovásban részesítette, míg a II. rendű alperest az ellene nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétsége alól felmentette. Az elsőfokú ítéletet a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság helybenhagyta.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek a III. rendű alperesi honlapon közzétett írásban annak valótlan állításával, hogy a perifériára került egyesületek körében a felperes úgy erősítené legitimációját, hogy segítséget, támaszt ígér veszített helyzetekre, illetve, hogy a megvalósíthatóság reménye nélkül többmilliós utánpótlás támogatást helyez kilátásba, melynek egyetlen feltétele a felperes személyének támogatása, továbbá, hogy a felperes a ... Szövetség szétverésére törekedett volna, illetve, hogy köztisztviselőként álló, a kosárlabda sport érdekeit mindenek elé helyező makulátlan embereket fenyegetett volna meg, megsértették a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperesek eltiltását a további jogsértéstől és az általa megfogalmazott elégtételt adó közlemény megjelentetését, valamint kártérítés megfizetését összesen 1.408.837 forint összegben, ebből 1.000.000 forintot nem vagyoni kártérítésként, a fennmaradó összeget, pedig vagyoni kárigényként érvényesítette. Vagyoni kárként a büntetőeljárás során felmerült utazási költségeket és ügyvédi munkadíjat, valamint a jelen peres eljárásban való megjelenésével felmerült költségeit érvényesítette.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. A II. rendű alperes előadta, hogy a közleményben csupán a csapatok célkitűzésére vonatkozó részt írta, míg az I. és III. rendű alperesek arra hivatkoztak, hogy a sérelmezett kijelentések a véleménynyilvánítás törvényes keretei között maradók, a felperes tevékenységére vonatkozó, kritikai észrevételek. Hangsúlyozták: sportvezetői feladatkörében a felperes közszereplő. A valóság bizonyítása tekintetében bizonyítást ajánlottak föl. Érvelésük szerint a felmerült költségek kárként nem érvényesíthetők, egyebekben a felperes kárát nem igazolta, a III. rendű alperes kis létszámú egyesület, így közleménye sem kapott széleskörű ismertséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította: az I. és III. rendű alperesek azzal, hogy a III. rendű alperes honlapján 2006. szeptember 29-én az I. rendű alperes a felperes személyéről valótlanul azt állította a „bajnoki évadnyitó jegyzet” című közleményben, hogy többmilliós utánpótlás támogatást helyez kilátásba a megvalósíthatóság reménye nélkül, aminek egyetlen feltétele az ő személyének támogatása, illetve, hogy köztisztviselőként álló, a „... Szövetség” érdekeit mindenek fölé helyező makulátlan embereket fenyegetett volna meg, megsértették a felperes

jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Az elsőfokú bíróság az I. és III. rendű alpereseket a további jogsértéstől eltiltotta, és kötelezte őket, hogy elégtétel adásaként a III. rendű alperes honlapján az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül 1 hónapra közleményt tegyenek közzé, továbbá egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 575.563 forint tőkét és 36.055 forint perköltséget. Az I. és III. rendű alperesekkel szemben előterjesztett keresetet ezt meghaladóan, míg a II. rendű alperessel szemben a keresetet teljes egészében elutasította. Úgy rendelkezett, hogy a peres felek a képviselettel járó költségeiket maguk viselik. A le nem rótt 84.480 forint illetékből a felperes 49.780 forintot, míg az I. és III. rendű alperesek egyetemlegesen 34.500 forintot kötelesek külön felhívásra megfizetni a Magyar Államnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában hangsúlyozta, hogy a felperes által indított büntetőeljárásban ugyanazon kitételek tekintetében folyt az eljárás, mint amelyek a jelen peres eljárás tárgyát képezték. A büntetőeljárásban eljáró bíróság részletesen meghallgatta az érintetteket, részletes bizonyítási eljárást folytatott le, ezért az ott meghallgatott tanúk ismételt meghallgatására a polgári eljárásban, a jelentős időmúlásra is figyelemmel nem volt szükség. Az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban beszerzett bizonyítékokat a polgári peres eljárás anyagává tette, és azt az ítélelhozatalnál figyelembe vette. A II. rendű alperes tekintetében kiemelte, hogy az alperesi tagadással szemben a II. rendű alperes szerzőségét a felperes nem tudta igazolni, ezért vele szemben a keresetet jogalap hiányában teljes egészében elutasította.

A felperes által sérelmezett kijelentések sorrendjében haladva, a „szövetség szétverésére” vonatkozó alperesi közlés tekintetében az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy e kijelentés vélemény, amely kétségtől elvonhatatlanul erős kritikai tartalommal bír, de nem lépi túl az adott területen közszereplőnek minősülő felperessel szemben kifejezhető kritika határát, így az ezzel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasította.

Azon kijelentéssel kapcsolatban, amely szerint a felperes köztisztviselőként álló, a kosárlabda és a sport érdekeit mindenek elé helyező, makulátlan embereket fenyegetett meg, az elsőfokú bíróság alaposnak találta a keresetet. Kifejtette: a kijelentés tényállítás, melynek valóságtartalmát az alperesek nem bizonyították, ezért az elsőfokú bíróság a jogsértést - kosárlabda helyett tévesen kézilabda szövetséget feltüntetve - megállapította.

Arra a közlésre vonatkozóan, hogy a felperes bizonytalan legitimációját perifériára szorult egyesületek részére, totálisan vesztett helyzetekre ígért segítséggel erősítené, az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az I. és III. rendű alperesek nem lépték túl a véleménynyilvánítás kereteit, ezért az ezzel kapcsolatos kereseti kérelmet elutasította.

A felperes személyének támogatását feltételül szabó utánpótlás támogatási ígéretekre vonatkozó tényállításuk valóságtartalmát ugyanakkor az I. és III. rendű

alperesek nem bizonyították, ezért az elsőfokú bíróság e tekintetben a jogsértést megállapította.

Az objektív jogkövetkezményeket alkalmazva az elsőfokú bíróság a jogsértést megállapította és a további jogsértéstől eltiltotta az I. és III. rendű alpereseket, továbbá elégtétel adására kötelezte őket.

A kártérítés tekintetében úgy foglalt állást, hogy a jelen eljárásban felmerült költség perköltség, az vagyoni kárként nem értékelhető. Tekintve, hogy a becsatolt bizonyítékokból megállapíthatóan a tárgyalások időtartamát meghaladó budapesti tartózkodás költségeit számolta el a felperes, az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásban felmerült utazási költségeket mérlegeléssel, 50%-os arányban, 75.563 forint összegben fogadta el, míg az ezt meghaladó vagyoni kárigényt elutasította. Nem fogadta el a büntetőeljárással kapcsolatos ügyvédi költségeket sem, álláspontja szerint azt a büntetőeljárás keretében kellett volna érvényesíteni, egyebekben az összeg felmerülése és maga azösszezszerűség sem nyert bizonyítást. A jelen perben felmerült utazási költségeket ugyancsak 50%-os mértékben, a perköltségben ítélte meg a felperes javára, míg az ezt meghaladó vagyoni kárigényt elutasította. A nem vagyoni kárigény mérlegelése során arra volt figyelemmel, hogy komoly állítások maradtak bizonyíték nélkül, ugyanakkor nincs szó arról, hogy ezek a kijelentések rendkívüli nyilvánosságot kaptak volna, a sajtóban és más fórumokon sokkal több emberhez jutottak el a felperes személyét kritizáló írások, ezenkívül a felperes a jogalap tekintetében csak részlegesen lett pernyertes. A tényleges károk tekintetében a felperes érdemi bizonyítást nem ajánlott fel, csupán a saját nyilatkozata állt rendelkezésre. Mindezek alapján a nem vagyoni kártérítés összegét az elsőfokú bíróság 500.000 forintban látta megállapíthatónak, az ezt meghaladó nem vagyoni kárigényt elutasította. A jogi képvisellel felmerült költségek viseléséről a peresztesség-pernyertesség arányának megfelelően rendelkezett.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az I. és III. rendű alperesek éltek fellebbezéssel elsődlegesen annak megváltoztatása, és a kereset teljes egészében történő elutasítása, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozathozatalára utasítását kérve. Hivatkozásuk szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az I. és III. rendű alperesek a véleménynyilvánítás határain belül fogalmazták meg kritikai észrevételeiket, emiatt a személyiségi jog megsértése nem állapítható meg. Azzal érveltek, hogy az általuk kihallgatni javasolt tanúk újbóli meghallgatása nélkül megalapozott ítélet nem volt hozható, mivel az elsőfokú bíróság nem volt kötve a büntetőeljárásban megállapított tényálláshoz, így viszont a tényállás több lényeges eleme felderítetlen maradt. Az elsőfokú bíróságnak azt is vizsgálnia kellett volna, hogy milyen széles vagy éppen milyen korlátozott körben vált ismertté a per tárgyává tett közlemény, mivel a III. rendű alperesi honlap olyan szűk nyilvánosság számára teszi hozzáférhetővé az ott közzétett tartalmakat, hogy az jelentéktelen. A mai technikával vizsgálható, hogy az adott honlapon elhelyezett cikket kik, mikor, honnan, hányszor olvassák, így konkrétan megállapítható, hogy hányan olvasták a

cikket; ezen körülmények vizsgálata nélkül az ügy tényállása nem felderíthető. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellőképpen a fenyegetés tényállásának megvalósulását. Az ítélet úgy fogalmaz, hogy nem nyert bizonyítást, mikor, milyen körülmények között hangzott el és pontosan mire vonatkozott az egyes személyek vagy szervezetek „legéppuskázására” vonatkozó kijelentés, holott ennek körülményeit személyiségi jogi perben vizsgálni kell. Amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján ez nem megállapítható, az elsőfokú bíróságnak újabb bizonyítás elrendelésével kellett volna felderíteni ezt a körülményt. Az elsőfokú bíróság a tényállás számos részletét nem derítette fel kellőképpen, ezzel szemben az ítéletben azt állapította meg, hogy komoly állítások maradtak bizonyíték nélkül. Hangsúlyozták: a mindenre kiterjedő bizonyítás lefolytatásával lett volna arra mód, hogy ezekre az állításokra az alperesek bizonyítékot szolgáltatassanak, ennek alapján az is megállapítható lett volna, hogy ha történt is jogsértés, annak tárgyi súlya annyira jelentéktelen, hogy az a felperesnek sem vagyoni, sem nem vagyoni kárt nem okozott.

A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult. Vitatta, hogy az alperesi közlések a véleménynyilvánítás körébe tartoznának. A III. rendű alperesi honlap látogatottságát illetően arra utalt, hogy a tényleges olvasottság a jogsértés ténye szempontjából nem bír jelentőséggel, míg a kártérítés mértékét illetően azt az alperesek bizonyíthatták volna, ám ilyen bizonyítékot az elsőfokú eljárásban nem szolgáltattak, mulasztásuk a másodfokú eljárásban nem pótolható. Az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás tekintetében arra hivatkozott, hogy az alperesek az általuk korábban tett tanúbizonyítási indítványt a büntetőeljárás iratainak beszerzésével maguk is teljesíthetőnek tartották, és a továbbiakban - az elsőfokú bíróság bizonyítási teherről való tájékoztatása ellenére - a tanúk kihallgatását nem kérték. Mindezek alapján megalapozatlanul hivatkoztak arra a fellebbező alperesek, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet megalapozatlanságát eredményező eljárási szabályt sértett volna.

Az I. és III. rendű alperesek fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, a tényállást annak megfelelően állapította meg, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság arra alapított érdemi döntésével is egyetértett. Kifejezetten az I. és III. rendű alperesek fellebbezésben kifejtett álláspontjára figyelemmel emeli ki a Fővárosi Ítéltábla a következőket:

A Ptk. 78. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

A (2) bekezdés értelmében a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A Ptk. 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentessül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A Ptk. 355.§ (4) bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt lehetett megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság által jogsértőnek minősített kijelentések nem vélemények, hanem valótlan, a felperest sértő tényállítások, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan állapította meg a jó hírnév megsértését, és annak megfelelően helyesen alkalmazta az objektív jogkövetkezményeket. Tény, hogy az elsőfokú bíróság nem fogatosította az alperesek által indítványozott tanúbizonyítást. Ennek mellőzésével és a büntetőeljárásban lefolytatott bizonyítás figyelembevételével azonban nem sértett eljárási szabályt, tekintve, hogy a bizonyítás a büntetőeljárásban - az érintett büntető- és polgári jogi törvényi tényállások hasonlóságára is figyelemmel - lényegében ugyanazon ténykörülményekre folyt, mint amelyek a peres eljárásban releváns tényeknek tekintendők. Ezen körülményre is figyelemmel helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy az ismételt tanúkihallgatástól az időmúlásra tekintettel sem várható eltérő eredmény. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a per anyagává tett, a büntetőeljárásban felvett bizonyítás adataira alapította az ítéletét.

Az alperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy a felperes abban a körben, ahol sportvezetői tisztségét betölti, közszereplőnek minősül, azonban közszereplőként sem köteles tűrni a személye ellen irányuló, őt sértő, valótlan tényállításokat, így ez a körülmény sem eredményezi az alperesek felelősség alóli mentesülését.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat a nem vagyoni kártérítés szempontjából is megfelelően értékelte, és helyesen vette számba a kártérítés összegének mérlegelésénél irányadó körülményeket, azzal azonban, hogy a kártérítés megállapításához a kárt, annak mértékét a kártérítés általános szabályai szerint bizonyítani kell, a köztudomású tény csak a Pp. által meghatározott keretben vehető figyelembe; adott körülmények között a kár bekövetkeztének és a kártérítés mértékének alátámasztására nem elégséges. Az elsőfokú bíróság e vonatkozásban is helyesen járt el: a nem vagyoni kár bekövetkeztének megállapítása és a kártérítés összegének mérlegelése során a felperes személyes előadását, mint bizonyítékot vette figyelembe, amely szerint a felperes a honlapon közzétett közlemény miatt magyarázkodásra kényszerült, ez tőle többletenergiákat igényelt. Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperest illető nem vagyoni kártérítés összegét a bekövetkezett sérelemmel arányosan határozta meg, annak mérséklésére sem volt mód.

Amennyiben az alperesek a honlap csekély látogatottsága miatt a kár bekövetkeztét tagadják, e tekintetében őket terhelte volna a bizonyítás, ám ennek az elsőfokú eljárásban nem tettek eleget, és ez a mulasztás a Pp. 235. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban nem pótolható. A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor utal arra, hogy a honlap csekély látogatottságának bizonyítottsága esetén sem lehet eltekinteni attól, hogy a honlap közönsége épp azon szakmai körökből kerül ki, ahol a felperes sportvezetőként tevékenykedik, ahol ezért a kijelentések jogsértő jellege leginkább kiteljesedik, így az is kétséges, hogy az alperesek által előadottak - bizonyítottságuk esetén - alkalmasak lettek volna a kárfelelősség alóli mentesülésre, illetve a kártérítés mértékének csökkentésére.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalva helyes indokaira - helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező I. és III. rendű alperesek a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek megfizetni a felperesnek jogi képviselőért a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint, a 4/A. § alapján az áfára is figyelemmel megállapított fellebbezési eljárási költséget, míg az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint a 15. § (1) és (3) bekezdése szerint felhívásra, az állam javára.

Budapest, 2010. november 24.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró